

कुळवहिवाट व शेतजमीन अधिनियमातील शेतजमीन खरेदी/ विक्री अनुषंगाने जिल्हाधिकारी यांच्या पुर्वपरवानगी विषयक तरतुदीतील सुधारणेच्या अंमलबजावणीकरीता सूचना.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: टिएनसी-०४/२०१३/प्र.क्र.१९६/ज-१

जागतिक व्यापार केंद्र, सेंटर-वन इमारत

कफ परेड, मुंबई-४०० ००५

दिनांक :- १६ जुलै, २०१४

वाचा -

- १) मुंबई कुळवहिवाट व शेतजमीन अधिनियम १९४८ चे कलम ४३
- २) हैद्राबाद कुळवहिवाट व शेतजमीन अधिनियम १९५० चे कलम ५० (ब)
- ३) मुंबई कुळवहिवाट व शेतजमीन (विदर्भ प्रदेश) अधिनियम १९५८ चे कलम -५७
- ४) शासन परिपत्रक क्र.१४/८९/सीआर-७९/ल-९, दिनांक १९.०४.१९७९
- ५) विधी व न्याय विभागाचा शासन निर्णय क्रमांक १६६/बी, दिनांक ०७.०२.२०१४
- ६) महाराष्ट्र शासन राजपत्र (असाधारण) भाग-चार व भाग-आठ, दिनांक ०७.०२.२०१४
- ७) शासन परिपत्रक क्रमांक: टिएनसी-०४/२०१३/प्र.क्र.१९६/ज-१ दिनांक : ११ फेब्रुवारी, २०१४
- ८) शासन परिपत्रक क्रमांक: टिएनसी-०४/२०१३/प्र.क्र.१९६/ज-१ दिनांक : ७ मे, २०१४

प्रस्तावना

मुंबई कुळवहिवाट व शेत जमीन अधिनियम, १९४८ च्या कलम-४३ मध्ये, हैद्राबाद कुळवहिवाट आणि शेतजमीन अधिनियम, १९५० च्या कलम-५०(ब) मध्ये व मुंबई कुळवहिवाट व शेतजमीन (विदर्भ प्रदेश) अधिनियम, १९५८ च्या कलम-५७ मध्ये कुळ हक्काने मिळालेल्या जमीनी विक्री करण्यापूर्वी जिल्हाधिकारी यांची पूर्व परवानगी घेण्याची असलेली तरतूद, **सन २०१४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक- १** अन्वये सुधारीत करण्यात आली आहे.

०२. सदर सुधारणेच्या अनुषंगाने संबंधित कुळ कायदानुसार प्राप्त ज्या जमिनीस, कुळहक्क मान्य होऊन कुळांनी खरेदी केलेल्या आहेत, अशा खरेदीच्या दिनांकापासून १० वर्षे पूर्ण झालेल्या जमीनींची खरेदी-विक्री/देणगी/ अदलाबदल/ गहाण ठेवणे/ती पटटयाने देणे/अभिहस्तांतरण करणे या अनुषंगाने संबंधित शेतक-यांच्या ७/१२ उता-यावर नियंत्रित सत्ता प्रकार म्हणून असलेल्या नोंदी सुधारित करणे, तसेच या सुधारणेच्या अनुषंगाने राज्यात प्रभावी अंमलबजावणी होत नसल्याचे, तसेच काही क्षेत्रिय अधिकारी उक्त सुधारित तरतूदीप्रमाणे कार्यवाही करताना हस्तक्षेप करत असून, अशा नोंदी सुधारित करण्याप्रकरणी विलंब करीत असल्याच्या तक्रारी शासनास प्राप्त झाल्या आहेत. तसेच कलम-३२ एम अन्वये मालक झालेल्या कुळांना १० वर्षांचा कालवाधी पूर्ण झाल्यानंतर, जमीन विक्री करताना १० वर्षे झाली आहेत किंवा कसे याची खात्री करुन

नजराणाची रक्कम भरुन, चलन मंजूरीसाठी काही ठिकाणी तहसिलदार तर काही ठिकाणी उपविभागीय अधिकारी यांची मान्यता घ्यावी लागत असल्याचे शासनाच्या निदर्शनास आले आहे.

त्यामुळे या सुधारणेबाबत सामान्य नागरिकांना अवगत करण्याकरीता, तसेच संबंधित शेतक-यांकडून आकाराच्या ४० पट नजराणा चलनाद्वारे भरुन घेऊन, व संबंधित ७/१२ वरील नोंदी अद्ययावत करण्याकरीता विशेष मोहिम घेणे गरजेचे झाले आहे. त्याकरिता विशेष मोहिमेचे आयोजन करण्याच्या दृष्टीने सर्व संबंधित क्षेत्रिय महसूल यंत्रणांना/क्षेत्रिय महसूली अधिका-यांना सर्वकष सुचना देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन परिपत्रक :-

उपरोक्त पार्श्वभूमी आधारे महसूल विभागाच्या क्षेत्रिय यंत्रणा व संबंधित अधिकारी यांना खालीलप्रमाणे सविस्तर निर्देश या परिपत्रकान्वये देण्यात येत आहेत:-

०२. मुंबई कुळवहिवाट व शेत जमीन अधिनियम, १९४८ च्या कलम-४३, हैद्राबाद कुळवहिवाट आणि शेतजमीन अधिनियम, १९५० च्या कलम-५०(ब) व मुंबई कुळवहिवाट व शेतजमीन (विदर्भ प्रदेश) अधिनियम, १९५८ च्या कलम-५७ परंतुकान्वये ज्या जमिनीच्या संबंधात तिच्या खरेदीच्या किंवा विक्रीच्या दिनांकांपासून १० वर्षांचा काळ लोटला असेल, अशा कुळ जमिनीच्या बाबतीत, तिची विक्री करण्याकरीता, ती देणगी देण्याकरीता, तिची अदलाबदल करण्याकरीता, ती गहाण ठेवण्याकरीता, ती पटटयाने देण्याकरीता, किंवा तिचे अभिहस्तांकन करण्याकरीता काही अटी व शर्तीवर जिल्हाधिकारी यांच्या पूर्व परवानगीची अट शिथिल केली आहे.

०३. सदर सुधारित तरतूदीच्या अंमलबजावणीकरीता, ज्या शेतक-यांना/ खातेदारांना कलम-३२ म चे प्रमाणपत्र दिनांक १ जुलै, २००४ पूर्वी मिळालेले आहे. अशा शेतक-यांशी या सुधारणे अनुषंगाने जाहिरात व प्रसिध्दीच्या माध्यमातून संपर्क साधण्यात यावा. तसेच, तहसिलदार कार्यालयामध्ये कुळ कायदयांचा सर्व अभिलेख उपलब्ध असतो. त्यावरून १ जुलै, २००४ पूर्वी वितरित करण्यात आलेल्या ३२ -एम प्रमाणपत्र धारकांची यादी करुन, विशिष्ट दिवशी मोहिमेचे आयोजन करुन, त्यांना त्याबाबत रितसर नोटीशीद्वारे कळवून, तहसिलदारांनी त्याच दिवशी नजराणा रक्कम भरुन घेण्यात यावी.

तसेच अशा संबंधित शेतक-यांचे सुधारित तरतूदी अनुषंगाने अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर, कलम-३२ एम अन्वये मालक झालेल्या कुळांना १० वर्षे झाली आहेत किंवा कसे याची खात्री करुन, अर्जदार शेतक-यांच्या शेतजमीनीच्या बाबतीत आकाराच्या ४० पट नजराणा रक्कमेचे चलन भरुन घेणे, त्यानुषंगाने संबंधित ७/१२ वर भरणा केलेल्या चलनाची नोंद घेऊन नियंत्रित सत्ता प्रकारची नोंद कमी करणे यासाठी सर्व तहसिलदार कार्यालयामध्ये **दिनांक २१ जुलै, २०१४ ते दिनांक ३० जुलै, २०१४** या कालावधीत “ विशेष मोहिम ” आयोजित करण्यात यावी. यामध्ये आता यापुढे तक्रार प्राप्त झाल्यास, **संबंधित तहसिलदार यांना जबाबदार धरण्यात यावे.**

सर्व जिल्हयात सदर कार्यवाही दिनांक १४ ऑगस्ट, २०१४ पर्यंत पूर्ण करावी.

०४. सर्व जिल्हाधिकारी यांनी त्यांच्या जिल्ह्यात सदर मोहिम यशस्वीपणे राबविण्यात येईल, यासाठी वृत्तपत्रातील जाहिरातीद्वारे पुरेशी व व्यापक प्रसिध्दी द्यावी. तसेच विभागीय आयुक्त व जिल्हाधिकारी यांनी सदर मोहिम यशस्वी होण्यासाठी सुयोग्य नियोजन करावे.

०५. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०७१६१०४९४५१९१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सुनिल कोठेकर)

कार्यासन अधिकारी, महसूल व वन विभाग

प्रत.

१. मा.राज्यपाल महोदय यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
३. मा. मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव./वि.का.अ., मंत्रालय, मुंबई-३२,
४. मा. राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव. वर्ल्ड ट्रेड सेंटर, ३२ वा मजला, मुंबई-०५,
५. महालेखापरीक्षक (लेखा/अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर
६. महालेखा परिक्षक (लेखापरीक्षा), मुंबई/नागपूर
७. मा.अ.मु.स.(महसूल) यांचे वि.का.अ., महसूल व वन विभाग, वर्ल्ड ट्रेड सेंटर, ३२ वा मजला, मुंबई.
८. प्रधान सचिव (विधी व परामर्शी) यांचे स्वीय सहायक, विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
९. प्रधान सचिव, विधान मंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई-३२
१०. सर्व मंत्रालयीन विभाग
११. सर्व विभागीय आयुक्त,
१२. जमाबंदी आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१३. सर्व जिल्हाधिकारी, / सर्व अप्पर जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय.
१४. सहसचिव/उपसचिव, महसूल व वन विभाग, वर्ल्ड ट्रेड सेंटर, ३२ वा मजला, मुंबई-०५,

१५. उप सचिव (ब- शाखा), विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१६. सर्व उप विभागीय अधिकारी/ सर्व तहसिलदार
१७. “ज” समूहातील, सर्व कार्यासने, महसूल व वन विभाग मुंबई
१८. कक्ष अधिकारी/ल-१ सेल, महसूल व वन विभाग, वर्ल्ड ट्रेड सेंटर, ३२ वा मजला, मुंबई
१९. निवडनस्ती(ज-१)